

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Leon Miroszewski

Protokolant: Sekretarz sądowy Agnieszka Grygiel

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2013 roku w Szczecinie

na rozprawie sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej z siedzibą

w W.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w C.

o zapłatę

I. umarza postępowanie w zakresie żądania kwoty 49.832,54 (czterdzieści dziewięć tysięcy osiemset trzydzieści dwa 54/100) złotych;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 40.186,33 (czterdzieści tysięcy sto osiemdziesiąt sześć 33/100) złotych z ustawowymi odsetkami od kwot: 4.230,76 złotych od dnia 31 marca 2010 roku, 3.649,65 złotych od dnia 1 maja 2010 roku, 2.062,79 złotych od dnia 31 maja 2010 roku, 989,95 złotych od dnia 1 lipca 2010 roku, 431,19 złotych od dnia 31 lipca 2010 roku, 408,85 złotych od dnia 31 sierpnia 2010 roku; 431,19 złotych od dnia 1 października 2010 roku, 766,44 złotych od dnia 31 października 2010 roku, 2.498,60 złotych od dnia 1 grudnia 2010 roku, 3.236,17 złotych od dnia 1 stycznia 2011 roku, 5.672,37 złotych od dnia 1 lutego 2011 roku, 4.783,72 złotych od dnia 1 marca 2011 roku, 4.468,26 złotych od dnia 1 kwietnia 2011 roku, 3.431,69 złotych od dnia 6 maja 2011 roku, 1.493,81 złotych od dnia 4 czerwca 2011 roku, 660,04 złotych od dnia 4 lipca 2011 roku, 491,06 złotych od dnia 4 sierpnia 2011 roku, 479,79 złotych od dnia 9 września 2011 roku;

III. oddala powództwo w pozostałej części;

IV. zarządza zwrot powódce kwoty 1.646,00 (tysiąc sześćset czterdzieści sześć) złotych stanowiącej połowę opłaty sądowej od cofniętego żądania pozwu;

V. ustala stosunkowe rozdzielenie pomiędzy stronami celowych kosztów procesu przy przyjęciu, że powódka wygrała proces w około 45 procentach, pozostawiając szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

UZASADNIENIE

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w C. kwoty 90.018,87 złotych wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot: - 4.230,76 złotych od dnia 31.03.2010 roku, - 3.649,65 złotych od dnia 1.05.2010 roku, - 2.062,79 złotych od dnia 31.05.2010 roku, - 989,95 złotych od dnia 1.07.2010 roku, - 431,19 złotych od dnia 31.07.2010 roku, - 408,85 złotych od dnia 31.08.2010 roku, - 431,19 złotych od dnia 1.10.2010 roku, - 766,44 złotych od dnia 31.10.2010 roku, - 2.498,60 złotych od dnia 1.11.2010 roku, - 3.236,17 złotych od dnia 1.01.2011 roku, 5.672,37 złotych od dnia 1.02.2011 roku, - 4.783,72 złotych od dnia 1.03.2011

roku, - 4.468,26 złotych od dnia 1.04.2011 roku, - 3.431,69 złotych od dnia 1.05.2011 roku, - 1.493,81 złotych od dnia 1.06.2011 roku, - 660,04 złotych od dnia 1.07.2011 roku, - 491,06 złotych od dnia 1.08.2011 roku, - 479,79 złotych od dnia 1.09.2011 roku, - 19.234,41 złotych od dnia 7.07.2012 roku, - 18.328 złotych od dnia 4.08.2012 roku, - 6.115,58 złotych od dnia 4.08.2012 roku oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazała, że w dniu 19 października 2001 roku zawarła z pozwaną umowę sprzedaży ciepła. Za dostarczone ciepło powódka wystawiała faktury VAT, na podstawie, których pozwana była zobowiązana do zapłaty ceny w terminie wskazanym na fakturze. Pomimo upływu terminu do uiszczenia płatności pozwana nie uiściła w całości należnych powódce kwot. Nie odpowiedziała również na wezwanie do zapłaty.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów procesu. Wskazała, że przed dniem wytoczenia powództwa zapłaciła na rzecz powódki kwotę 49.832,54 złotych wynikającą z faktur Vat o numerach (...). Odnosząc się do twierdzeń dotyczących pozostałych nieuregulowanych należności przyznała, że strony łączyła umowa z dnia 19 października 2011 roku, której przedmiotem była dostawa i sprzedaż energii cieplnej. W ocenie pozwanej, zgodnie z przepisami umowy z dnia 19 października 2001 roku wprowadzenie nowych cen i stawek wymagało, pod rygorem nieważności, pisemnego aneksu do umowy. Nie mogło więc nastąpić poprzez jednostronne zakomunikowanie nowych cen i taryf. Ponieważ powódka zmieniła stawki bez zawarcia aneksu do umowy, to zdaniem pozwanej nie mogła naliczać opłat za dostarczaną energię w nowych wyższych stawkach. Pozwana stoi na stanowisku, że umowa nie uległa zmianie i obecnie strony związane są taryfą ustaloną w lipcu 2007 roku, co oznacza, że cała należność za dostarczone ciepło została przez nią zapłacona. Z ostrożności procesowej pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczeń wskazanych w fakturach Vat o numerach (...) z uwagi na upływ dwuletniego terminu od dnia ich wymagalności.

Pismem z dnia 13 lutego 2013 roku powódka ograniczyła powództwo o kwotę 49.832,54 złotych zrzekając się w tym zakresie roszczenia i podtrzymała żądanie w pozostałym zakresie. Wniosła o zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów procesu. Odnosząc się do twierdzeń pozwanej wskazała, że umowa wiążąca strony wykreowała zobowiązanie o charakterze ciągłym, a taryfy wprowadzane przez powódkę stanowiły wzorzec wydany w czasie trwania tego stosunku prawnego i wiązały pozwaną. Twierdziła, że pozwana przez ponad rok regulowała należności w oparciu o stawki cen i opłat wprowadzone taryfą z 2009 roku i dopiero od marca 2010 roku zaczęła dokonywać ich samodzielnych przeliczeń. Zmiany obowiązujących stawek następowały poprzez zawiadomienie pozwanej a strony umowy nie stosowały aneksów do umowy. Odnosząc się do zarzutu przedawnienia roszczeń wskazała, że są one związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, a zatem ulegają trzyletniemu terminowi przedawnienia.

Na rozprawach w dniach 4 i 11 kwietnia 2013 roku pozwana oświadczyła, że również wprowadzenie taryfy z lipca 2007 roku, którą pozwana honorowała, nie nastąpiło w drodze podpisania aneksu do umowy. Pozwana tłumaczyła to tym, że poprzednie taryfy były oceniane przez pozwaną jako uczciwe i zgodne z interesami stron. Podobnie wcześniejsze zmiany taryfy, pomimo braku aneksu, nie były przez nią kwestionowane. Żadna inna umowa zawarta przez pozwaną z powódką nie przewidywała obowiązku podpisania aneksu w przypadku zmiany taryfy. Strony zgodziły się, że żądane przez powódkę kwoty odpowiadają zwiększeniu cen wynikającemu z taryfy wprowadzonej od 15 stycznia 2009 roku. Powódka przyznała bezsporność faktów co do wyjątkowości umowy z dnia 19.10.2001 roku w zakresie wymagań co do formy wprowadzania zmian taryfy oraz tego, że pozwana przed 2009 rokiem przyjmowała zmiany taryf wprowadzone mimo braku podpisania aneksu. Powódka podniosła, że pomiędzy stronami doszło do konkludentnej zmiany umowy stron, a w konsekwencji do wprowadzenia taryfy ze stycznia 2009 roku. Pozwana przyznała, że w 2009 roku uiszczała kwoty wyższe niż wynikające z taryfy z 2007 roku, bo je akceptowała w sytuacji gdy zawierały one tylko część podwyższenia ceny wynikającą z taryfy wprowadzonej w 2009 roku. Powódka wyjaśniła, że zniżenie opłat w wystawianych fakturach o połowę podwyższenia ceny na podstawie tej taryfy nastąpiło pomyłkowo. Pozwana przyznała, że z chwilą gdy powódka zaczęła wystawiać faktury obejmujące całość podwyższenia ceny na podstawie taryfy wprowadzonej w 2009 roku, wróciła do stawek na podstawie taryfy z 2007 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 października 2001 roku powódka (działająca wówczas, przed przekształceniem w spółkę akcyjną, pod firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.) zawarła z pozwaną umowę sprzedaży ciepła z mocą prawną od dnia 1 sierpnia 2001 roku. Powódka zobowiązała się dostarczać pozwanej energię cieplną. Zgodnie z § 5 ust. 1 umowy, po zatwierdzeniu taryfy przez Urząd Regulacji Energetyki pozwana miała regulować opłaty wynikające z taryfy. W myśl § 5 ust. 4 umowy, ceny i stawki opłat za świadczone usługi określone zostaną w taryfie dla ciepła, a dostawca nie częściej niż raz na 12 miesięcy będzie dostosowywał ceny i stawki opłat do zmieniających się warunków ekonomicznych. W § 5 ust. 5 umowy wskazano, że o zmianie cen i stawek odbiorca zostanie powiadomiony pisemnie na co najmniej 30 dni przed wprowadzeniem nowych cen i stawek. W § 5 ust. 6 umowy zapisano, że zmiany cen, stawek opłat, wprowadzone według zasad określonych w ust. 5, wymagają aneksu do umowy. Z kolei w myśl § 11 ust. 4 umowy, jej zmiany i uzupełnienia miały być dokonywane pod rygorem nieważności w drodze aneksu do umowy, podpisanego przez obie strony.

Dowód: umowa sprzedaży ciepła z dnia 19.10.2001 roku (k. 12–16).

W dniu 1 lipca 2001 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (poprzednie brzmienie firmy powódki) zawarła z pozwaną umowę sprzedaży ciepła, na mocy której zobowiązała się dostarczać pozwanej energię cieplną do miejscowości C.. W § 5 ust. 5 tej umowy wskazano, że o zmianie cen i stawek odbiorca zostanie powiadomiony pisemnie, co najmniej 30 dni przed wprowadzeniem nowych cen i stawek. Zgodnie z § 5 ust. 6 umowy zmiany cen, stawek opłat, wprowadzone według zasad określonych w ust. 5 nie wymagały aneksu do umowy.

Dowód: umowa sprzedaży ciepła z dnia 1.07.2001 roku wraz z załącznikami

(k. 127–139).

Powódka do dnia 9 czerwca 2005 roku posiadała koncesję na przesył i dystrybucję ciepła. Decyzją z dnia 10 czerwca 2005 roku (nr (...)) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki postanowił o wygaśnięciu tej koncesji z uwagi na fakt, że łączna moc zamówiona przez jej odbiorców nie przekraczała 5 MW, co zgodnie z art. 32 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo energetyczne nie wymagało posiadania koncesji. Powódka powiadomiła o tym pozwaną pismem z dnia 15 lipca 2005 roku.

Dowód: - pismo powódki do pozwanej z dnia 15.07.2005 roku (k. 152)

Jeszcze w czasie posiadania koncesji powódka dokonywała zmiany taryf, które były opiniowane przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Po dacie cofnięcia koncesji powódka ustaliła nową taryfę na ciepło. Następna zmiana taryfy miała miejsce w lipcu 2007 roku. Żadna z wyżej wymienionych zmian taryfy nie była kwestionowana przez pozwaną i były uznane za obowiązujące pomimo braku podpisania pisemnego aneksu do umowy z dnia 19 października 2001 roku. Po wprowadzeniu taryfy z dnia 15 stycznia 2009 roku, o której pozwana została powiadomiona dołączeniem odpowiedniej informacji do faktury za wrzesień 2008, pozwana początkowo płaciła kwoty wyższe niż wynikające z taryfy wprowadzonej w lipcu 2007, lecz niższe niż wynikające z taryfy z dnia 15 stycznia 2009 roku, co wynikało z tego, że powódka z powodu pomyłki wystawiała pozwanej faktury z ceną podwyższoną o połowę podwyżki przewidzianej taryfą z dnia 15 stycznia 2009.

Niesporne.

Gdy powódka zorientowała się, że nie uwzględniła całości podwyższenia cen i stawek z nowej taryfy i zaczęła wystawiać pozwanej faktury uwzględniająca całość podwyżek z taryfy z dnia 15 stycznia 2010 roku, pozwana odmówiła zapłaty ponad kwoty wynikające z taryfy z lipca 2007 roku. Swoje stanowisko uzasadniała tym, że zgodnie z obowiązującą stroną umową z dnia 19 października 2001 roku zmiana cen dostawy energii cieplnej winna być przeprowadzona aneksem do umowy, czego nie dokonano. W związku z tym stwierdziła, że bieżące faktury będzie regulować o dotychczas stosowane stawki, bez uwzględnienia zwwyżki wskazanej w piśmie powódki z dnia 6 października 2008 roku.

Dowody: - pisma pozwanej do powódki z 30 03 2010 i z 22 02 2011 (k. 153, 154).

Powódka tytułem dostaw energii cieplej z kotłowni w C. wystawiła pozwanej faktury Vat o numerach:

- (...) na kwotę 19.234,41 złotych z terminem płatności określonym na dzień 6 lipca 2012 roku, która została zapłacona przez pozwaną w dniu 6 lipca 2012 roku,
- (...) na kwotę 6.154,55 złotych z terminem płatności określonym na dzień 8 lipca 2012 roku, która została zapłacona przez pozwaną w dniu 6 lipca 2012 roku,
- (...) na kwotę 18.328 złotych z terminem płatności określonym na dzień 3 sierpnia 2012 roku, która została zapłacona przez pozwaną w dniu 3 sierpnia 2012 roku,
- (...) na kwotę 6.115,58 złotych z terminem płatności określonym na dzień 3 sierpnia 2012 roku, która została zapłacona przez pozwaną w dniu 3 sierpnia 2012 roku.

Dowody: - faktury Vat wystawiane przez powódkę pozwanej (k. 33 – 40, 49 – 50, 93),

- dowody przelewów bankowych (k. 140 – 144)

Z tytułu dostaw ciepła z kotłowni w M. powódka w okresie od lutego 2010 roku do lipca 2011 roku wystawiła pozwanej faktury Vat według stawki określonej w taryfie z dnia 15 stycznia 2009 roku, o numerach:

- (...) na kwotę 32.416,28 złotych oznaczając termin płatności na dzień 30 marca 2010 roku, w dniu 31 marca 2010 roku pozwana uiściła kwotę 28.185,52 złotych
- (...) na kwotę 27.964,06 złotych oznaczając termin płatności na dzień 30 kwietnia 2010 roku, w dniu 30 kwietnia 2010 roku pozwana uiściła na jej rzecz 24.314,41 złotych,
- (...) na kwotę 15.806,08 złotych oznaczając termin płatności na dzień 30 maja 2010 roku, w dniu 30 maja 2010 roku pozwana uiściła na jej rzecz 13.743,29 złotych,
- (...) na kwotę 7.586,59 złotych oznaczając termin płatności na dzień 30 czerwca 2010 roku, w dniu 30 czerwca 2010 roku pozwana uiściła na jej rzecz 6.596,64 złotych,
- (...) na kwotę 3.305,61 złotych oznaczając termin płatności na dzień 30 lipca 2010 roku, w dniu 30 lipca 2010 roku pozwana uiściła na jej rzecz 2.874,42 złotych,
- (...) na kwotę 3.134,38 złotych oznaczając termin płatności na dzień 30 sierpnia 2010 roku, w dniu 30 sierpnia 2010 roku pozwana uiściła na jej rzecz 2.725,53 złotych,
- (...) na kwotę 3.305,61 złotych oznaczając termin płatności na dzień 30 września 2010 roku, w dniu 30 września 2010 roku pozwana uiściła na jej rzecz 2.874,42 złotych,
- (...) na kwotę 5.874,20 złotych oznaczając termin płatności na dzień 30 października 2010 roku, w dniu 30 października 2010 roku pozwana uiściła na jej rzecz 5.107,76 złotych,
- (...) na kwotę 19.154,24 złotych oznaczając termin płatności na dzień 30 listopada 2010 roku, w dniu 30 listopada 2010 roku pozwana uiściła na jej rzecz 16.646,64 złotych,
- (...) na kwotę 24.796,13 złotych oznaczając termin płatności na dzień 30 grudnia 2010 roku, w dniu 30 grudnia 2010 roku pozwana uiściła na jej rzecz 21.559,96 złotych,

- (...) na kwotę 43.461,21 złotych oznaczając termin płatności na dzień 30 stycznia 2011 roku, w dniu 30 stycznia 2011 roku pozwana uiściła na jej rzecz 37.788,84 złotych,
- (...) na kwotę 36.652,76 złotych oznaczając termin płatności na dzień 17 lutego 2011 roku, w dniu 17 lutego 2011 roku pozwana uiściła na jej rzecz 31.869,04 złotych,
- (...) na kwotę 34.235,77 złotych oznaczając termin płatności na dzień 16 marca 2011 roku, w dniu 16 marca 2011 roku pozwana uiściła na jej rzecz 29.767,51 złotych,
- (...) na kwotę 26.294,19 złotych oznaczając termin płatności na dzień 5 maja 2011 roku, w dniu 5 maja 2011 roku pozwana uiściła na jej rzecz 22.862,50 złotych,
- (...) na kwotę 11.446,91 złotych oznaczając termin płatności na dzień 3 czerwca 2011 roku, w dniu 3 czerwca 2011 roku pozwana uiściła na jej rzecz 9.953,10 złotych,
- (...) na kwotę 5.059,11 złotych oznaczając termin płatności na dzień 3 lipca 2011 roku, w dniu 3 lipca 2011 roku pozwana uiściła na jej rzecz 4.399,07 złotych,
- (...) na kwotę 3.764,30 złotych oznaczając termin płatności na dzień 3 sierpnia 2011 roku, w dniu 3 sierpnia 2011 roku pozwana uiściła na jej rzecz 3.273,24 złotych,
- (...) na kwotę 3.677,98 złotych oznaczając termin płatności na dzień 8 września 2011 roku, w dniu 8 września 2011 roku pozwana uiściła na jej rzecz 3.198,19 złotych,

Dowody: - faktury Vat wystawiane przez powódkę pozwanej (k. 21–33, 41–49, 51–

58, 175–176, 178–179, 181–182, 184–185, 187–188, 190–191, 193–194,

196–197, 199–200, 202–203, 205–206, 208–209, 211–212, 214–215, 217–218,

220–221, 223–224, 226–227),

- zestawienie należności za ciepło o nr od 02/2010 do 07/2010 (k. 155–172),

- rozliczenie kosztu dostawy ciepła z kotłowni (...) za 2010 rok (k. 173),

- rozliczenie kosztu dostawy ciepła z kotłowni (...) za 2011 rok (k. 174),

- wyciągi z rachunku pozwanej (k. 177, 180, 183, 186, 189, 192, 195, 198, 201,

204, 207, 210, 213, 216, 219, 222, 225, 228).

Wpłaty dokonane przez pozwaną dotyczące faktur odnoszących się do dostaw z kotłowni w M. zostały dokonane w wysokości odpowiadającej taryfie ustalonej w lipcu 2007 roku. Przy zastosowaniu stawek wprowadzonych taryfą obowiązującą od dnia 16 stycznia 2009 roku zapłata z tych faktur byłaby wyższa o kwotę 40.186,33 złotych.

Dowód: - taryfa dla ciepła nr 3 (k. 145–151).

Powódka wezwała pozwaną do zapłaty należności za energię cieplną dostarczoną w okresie od lutego 2010 roku do września 2011 do miejscowości M., stanowiących różnicę pomiędzy stawkami według taryfy z 15 stycznia 2009 roku a płatnościami pozwanej, na podstawie taryfy nr 3 z lipca 2007 roku.

Dowód: - wezwanie do zapłaty z dnia 16.07.2012 roku wraz z dowodem nadania (k.

59 – 61)

Ocena dowodów:

Ustaień faktycznych w niniejszej sprawie dokonano w oparciu o dowody z dokumentów prywatnych. Pomiędzy stronami nie było sporu co do treści tych dokumentów. Na ich podstawie ustalona została treść stosunku prawnego nawiązanego przez strony, z którego powódka wywiodła roszczenie, a także innych umów pomiędzy stronami, dotyczących dostaw ciepła z innej kotłowni, do innej miejscowości. W świetle twierdzeń stron w pismach procesowych i w toku rozprawy możliwe było ustalenie niespornych faktów w sprawie treści podobnych umów i wyjątkowości regulacji w umowie załączonej do pozwu (z dnia 19 października 2001 roku), co do sposobu wprowadzania zmian tariff ciepła. Strony różniły się w interpretacji tych umów, zwłaszcza w kontekście ich dotychczasowego wykonywania. Zagadnienie to zostanie omówione w dalszej części uzasadnienia.

W niniejszej sprawie niesporne były następujące fakty zawarcia umów: z dnia 19 października 2001 roku i z dnia 1 lipca 2001 roku w sprawie sprzedaży ciepła. Strony były również zgodne co do tego, że pierwsza z umów dotyczyła dostarczania ciepła z kotłowni w M. do budynków w tej miejscowości, a druga umowa dotyczyła dostarczania ciepła do miejscowości C.. Nie było też sporu co do tego, że wpłaty dokonywane przez pozwaną dotyczące faktur odnoszących się do dostaw ciepła z kotłowni w M. zostały dokonane w wysokości odpowiadającej taryfie ustalonej w lipcu 2007 roku. Poza sporem pozostawał fakt, że powódka we wcześniejszych latach wprowadzała zmiany cen i stawek opłat. Strony zgadzały się również, co do faktu, że wprowadzanie zmian stawek ciepła zarówno taryfą z lipca 2007 roku, jak i wcześniejszymi taryfami nie następowało w drodze aneksu umowy łączącej strony. Nie było sporne i to, że umowa z dnia 19 października 2001 roku była wyjątkowa w tym znaczeniu, że inne umowy nie przewidywały obowiązku wprowadzania nowych tariff przez podpisanie aneksu.

Na podstawie przedłożonego przez pozwaną odpisu umowy z dnia 1 lipca 2001 roku ustalone zostało, że strony zawarły także umowę na dostawę ciepła z kotłowni w C.. Faktury Vat o numerach (...) dotyczyły właśnie tych dostaw. Na podstawie przelewów bankowych na kwoty 19.234,41 złotych, 6.154,55 złotych, 18.328 złotych i 6.115,58 złotych ustalono, że należności na które zostały wystawione te faktury zostały uiszczone przez powódkę. Powódka zresztą tego nie kwestionowała i ograniczyła powództwo o te kwoty.

Dowody z dokumentów w postaci faktur VAT wystawionych w okresie 28 lutego 2010 roku do 31 lipca 2011 roku przez powódkę pozwaną, zestawień należności za ciepło o nr od 02/2010 do 07/2010, rozliczeń kosztu dostawy ciepła z kotłowni (...) za 2010 rok i za 2011 rok oraz wyciągów z rachunku pozwaną posłużyły do ustalenia wysokości kwot żądanych przez powódkę, terminów płatności tych kwot, ustalenia wysokości dokonanych przez pozwaną wpłat oraz dat ich dokonania. Należy w tym miejscu podkreślić, że same zestawienia należności stanowiły nie tylko dowód uiszczenia przez pozwaną należności na rzecz powódki, bowiem posłużyły do wyjaśnienia stanowiska przedstawianego przez pozwaną, w szczególności w sprawie podstaw płatności w okresie poprzedzającym wystawienie tych faktur, oraz począwszy od 2010 roku.

Na podstawie pisma powódki do pozwaną z dnia 15 lipca 2007 roku ustalono, że do posiadała koncesje na produkcję i dystrybucję ciepła, że koncesja ta wygasła, a powodem jej wygaśnięcia był fakt, że łączna moc zamówiona przez jej odbiorców nie przekraczała 5 MW, co nie wymagało koncesji. Fakt ten ma o tyle znaczenie w niniejszej sprawie, że powodował zmianę założenia regulacji § 5 umowy z dnia 29 października 2001 roku, w szczególności wynikającego z jego ustępu 1.

Pisma pozwaną kierowane do powódki oraz wezwanie do zapłaty skierowane przez powódkę do pozwaną zobrazowały stanowiska stron w sprawie roszczeń powódki, w tym interpretacji umowy stron. Stanowiska ta zostały też przedstawione w toku rozpytań stron podczas rozprawy.

Po dokonaniu ustaień na podstawie tych czynności należało pominąć wnioskowane dowody z zeznań świadków oraz z przesłuchania stron (art. 217 § 2 k.p.c.). Okoliczności, które miały być przedmiotem ustaienia tymi dowodami okazały się niesporne. W niniejszej sprawie nie chodziło też o sposób wykonania świadczenia dostawy ciepła przez powódkę, ważności umowy i jej nieprzerwanego obowiązywania od chwili jej zawarcia do czasu objętego żądaniem pozwu, zaś

praktyka wprowadzania zmian taryfy w kolejnych latach została zgodnie przedstawiona przez strony. Z tych względów nie było też potrzeby przeprowadzania dowodu z protokołu rozprawy z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie toczącej się pomiędzy stronami przed Sądem Rejonowym w Gryfinie pod sygnaturą I C 1049/12.

Powódka wniosła również o przeprowadzenie dowodu z zawiadomienia z dnia 6.10.2008 roku na okoliczność wprowadzenia przez powódkę nowej taryfy. Okoliczność ta nie została zakwestionowana przez pozwaną, dodatkowo została potwierdzona w pismach pozwanej do powódki, przedłożonych przez pozwaną przy odpowiedzi na pozew.

Ocena prawna.

Roszczenie powódki należy kwalifikować jako wynikające z umowy sprzedaży energii, do której stosuje się przepisy o sprzedaży rzeczy (art. 555 k.c.). Wprawdzie w umowie stron z dnia 19 października 2001 roku stwierdzono, że powódka będzie pozwanej dostarczać ciepło, jednak przedmiotem świadczenia powódki nie było wytworzenie ciepła, czego nie zmienia to, że z treści umowy wynikało, że sprzedawane ciepło będzie wytwarzane przez powódkę.

Powódka wystąpiła o zapłatę kwoty 90.019 złotych wraz z odsetkami od poszczególnych kwot wskazanych w fakturach tytułem wynagrodzenia za dostarczane ciepło do budynków pozwanej w C. i w M.. W tyku rozprawy powódka jednak cofnęła roszczenie dotyczące cen za sprzedaż ciepła do budynków w C. i zrzekła się roszczenia w tym zakresie, to zaś skutkowało umorzeniem postępowania w tej części.

Zgodnie z art. 535 k.c. w zw. z art. 555 k.c. do istotnych postanowień umowy sprzedaży energii, należy określenie przedmiotu sprzedaży kupującemu oraz ceny, jako świadczenia obowiązującego kupującego. Umowa z dnia 19 października 2001 roku spełnia te warunki.

W sprawie ceny powódka powołała się na stosowane w swojej działalności taryfy, które w początkowym okresie obowiązywania umowy były zatwierdzane przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Taryfy te, po zmianach, przedstawiała pozwanej, a pozwana, również po tym jak wygasła koncesja powódki na przesyłanie i dystrybucję ciepła, a przez to zmiany taryf nie podlegały zatwierdzeniu przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, akceptowała te zmiany i uiszczala wynikające z nich ceny. W ocenie powódki taryfa dla ciepła stanowiła wzorzec umowny, wiążący strony, w przypadku gdy odbiorca nie skorzysta z przysługującego mu uprawnienia do wypowiedzenia umowy. Wskazała ona na praktykę, zgodnie z którą powódka zawiadamiała pisemnie pozwaną o zmianie taryfy a strony nie stosowały aneksów do umowy.

Z kolei pozwana twierdziła, że zmiana cen i taryf może nastąpić wyłącznie przez zmianę umowy. Powoływała się przy tym na brzmienie § 11 ust. 4 umowy, zgodnie z którym wszelka jej zmiana wymagała formy pisemnej pod rygorem nieważności.

Odnosząc się do twierdzeń stron należy dokonać interpretacji przepisów umowy z dnia 19 października 2001 roku, które dotyczą sposobu wprowadzenia nowych stawek. Zagadnieniu temu poświęcony jest w umowie osoby paragraf opatrzonej tytułem „Rozliczenia pieniężne”. Chodzi o § 5 umowy.

W § 5 ust. 4 tej umowy stwierdzono, że ceny, stawki opłat za świadczone usługi, określone zostaną w taryfie dla ciepła, a dostawca (powódka) nie częściej niż raz na dwanaście miesięcy będzie dostosowywał ceny i stawki opłat do zmieniających się warunków ekonomicznych. W § 5 ust. 5 umowy zawarto stwierdzenie, że o zmianie cen i stawek odbiorca (pозwana) zostanie powiadomiony pisemnie na co najmniej 30 dni przed wprowadzeniem nowych cen i stawek. Z kolei w § 5 ust. 6 umowy stwierdzono, że zmiany cen, stawek opłat wprowadzone według zasad określonych w ustępie poprzedzającym wymagają aneksu do umowy.

Regulację tą należy traktować jako wyczerpującą, a jednocześnie swoistą w sprawie warunków zmiany cen za dostarczane ciepło. Wbrew twierdzeniom pozwanej, jej obowiązywanie nie uległo modyfikacji w zakresie warunków wprowadzania zmienionej taryfy po tym, jak przestała ona podlegać zatwierdzeniu przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Wprawdzie nie sposób się zgodzić z twierdzeniem powódki, że taryfa ciepła stanowiła, zwłaszcza po tym

czasie, wzorzec umowy wiążący strony w przypadku gdy odbiorca nie skorzysta z prawa wypowiedzenia umowy, jednak jej wprowadzenie wymagało procedury określonej w § 5 umowy, z tym odstępstwem, że taryfa nie miała uzyskać zatwierdzenia przez Prezesa Regulacji (...).

Swoistość regulacji § 5 umowy i jej wyczerpujący charakter, również w zakresie sposobu wprowadzania nowych taryf, powoduje, że ma ona walor regulacji szczególnej w stosunku do postanowienia § 11 ust. 4 umowy, który brzmi: „zmiany uzupełnienia umowy mogą być dokonywane pod rygorem nieważności wyłącznie w drodze aneksu podpisanego przez obie strony”. Warto zauważyć, że zacytowany przepis nie jest jasny, przede wszystkim przez to, że nie zawiera znaku przestankowego albo spójnika pomiędzy słowami „zmiany uzupełnienia”, natomiast nawet gdyby przyjąć, że chodzi o zmiany i (lub) uzupełnienia, to nie o te, które dotyczą opłat za dostarczane ciepło, a których podstawą jest taryfa obowiązująca u powódki. Procedura wprowadzenia tych zmian została całościowo uregulowana w § 5 umowy z dnia 19 października 2001 roku. Niczego nie zmienia to, że uregulowanie to nie jest jednoznaczne, bowiem ta niejednoznaczność wynika tylko ze sposobu sformułowania w § 5 ust. 6 umowy wymogu wprowadzenia zmiany opłat aneksem do umowy. Będzie o tym mowa niżej.

W związku z powyższym należy odrębnie oceniać zastrzeżenie formy pisemnej dla wprowadzenia zmiany taryfy opłat od zastrzeżenia formy pisemnej dla innych zmian i uzupełnień umowy. Wymaganie wprowadzenia aneksu do umowy, określone w § 5 ust. 6 powołanej umowy, nie zawiera rygору nieważności. Zgodnie z art. 76 k.c. jeżeli strony zastrzegły w umowie, że określona czynność prawna między nimi powinna być dokonana w szczególnej formie, czynność ta dochodzi do skutku tylko przy zachowaniu zastrzeżonej formy. Jednakże gdy strony zastrzegły dokonanie czynności w formie pisemnej, nie określając skutków niezachowania tej formy, poczytuje się w razie wątpliwości, że była ona zastrzeżona wyłącznie dla celów dowodowych. Wobec braku zastrzeżenia w § 5 ust. 6 umowy rygору nieważności przy niezachowaniu formy pisemnej przyjąć należy, że była ona zastrzeżona tylko dla celów dowodowych. W myśl art. 74 § 1 k.c. zastrzeżenie formy pisemnej bez rygору nieważności ma ten skutek, że w razie niezachowania zastrzeżonej formy nie jest w sporze dopuszczalny dowód ze świadków ani dowód z przesłuchania stron na fakt dokonania czynności. Oznacza to, że niezachowanie formy pisemnej dla sporządzenia aneksu do umowy wprowadzającego nowe ceny i stawki nie powoduje, że czynność ta jest nieważna.

Pozostaje tedy do ustalenia, czy mimo braku aneksu do umowy z dnia 19 października 2001 roku nastąpiła zmiana umownych stawek opłat za dostarczenie ciepła na podstawie tej umowy, taryfą wchodzącą w życie w dniu 15 stycznia 2009. Innymi słowy, czy interpretacja § 5 umowy z dnia 19 października 2001 roku może prowadzić do wniosku, że strony uznawały wprowadzanie zmian taryfy za obowiązujące, mimo braku pisemnego aneksu do umowy.

Nie ma wątpliwości, że oceniając zapisy umowy łączącej strony należy brać pod uwagę całokształt umowy oraz jej kontekst sytuacyjny obejmujący między innymi dotychczasową praktykę, zwłaszcza gdy dotyczy ona wieloletniego stosunku umownego. Dodatkowo, gdy ten wieloletni stosunek umowy został zawarty przez stronę, która spełnia identyczne świadczenia dla większej ilości odbiorców, interpretacja umowy, zwłaszcza w zakresie niejednoznacznych sformułowań, powinna uwzględniać dotychczasową praktykę jej realizacji, w tym w sprawie rozliczeń opłat za dostarczone ciepło pomiędzy stronami w poprzednim okresie, zwłaszcza, gdy rozliczenie to dokonywane było na zasadach dotyczących również innych odbiorców (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 sierpnia 1994 roku, I CKN 100/94). Dopiero wówczas interpretacja umowy spełnia warunki wynikające z art. 65 § 2 k.c., zgodnie z którym w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu.

W okresie poprzedzającym wprowadzenie taryfy w dniu 15 stycznia 2009 roku powódka kilkakrotnie wprowadzała zmienione taryfy, w których następowało podwyższenie dotychczasowych opłat, również po tym, jak jej taryfy już nie wymagały zatwierdzenia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Pozwana za każdym razem uwzględniała te zmiany, a jedyną czynnością powódki było powiadomienie o zmianie z kilkumiesięcznym wyprzedzeniem. O zmianie taryfy od dnia 15 stycznia 2009 roku powódka powiadomiła pozwaną w dniu 6 października 2008 roku, a więc ponad 3 miesiące przed wprowadzeniem zmienionej taryfy, tym samym w sposób odpowiadający obowiązkowi z § 5 ust. 5 umowy z dnia 19 października 2001 roku. Trzeba zauważyć, że pozwana nie kwestionowała obowiązywania także i

tej zmiany, przy czym do czasu gdy powódka, wskutek własnej omyłki, uwzględniła w wystawianych fakturach tylko część podwyżki stawki przewidzianej taryfą z dnia 15 stycznia 2009.

Powyższe oznacza, że strony interpretowały umowę w ten sposób, że obowiązywanie zmiany taryfy wymagało wcześniejszej, co najmniej w terminie określonym w § 5 ust. 5 powołanej umowy, informacji ze strony powódki o wchodzącej w życie zmianie. Tym samym rygor zawarcia pisemnego aneksu miał wyłącznie znaczenie dowodowe – dokumentował wprowadzoną już zmianę. Pozwanej, gdyby nie zgadzała się z wprowadzeniem taryfy, zmienionej z uwzględnieniem warunków wynikających z § 5 ust. 4 umowy, pozostawało wypowiedzenie umowy na podstawie § 11 ust. 6.1.

Skoro zatem pozwana uiszczala począwszy od lutego 2010 roku opłaty w wysokościach nieuwzględniających zmianę taryfy z dnia 15 stycznia 2009, wprowadzonej w sposób uwzględniający umowę stron, to powódce przysługiwało roszczenie o zapłatę kwot stanowiących różnicę pomiędzy wpłatami pozwanej (dokonywanymi na podstawie taryfy z lipca 2007 roku, w niższej wysokości, niż wpłaty dokonywane w 2009 roku, częściowo uwzględniające zmianę taryfy kontestowaną obecnie przez pozwaną), a stawkami obowiązującymi na podstawie taryfy z dnia 15 stycznia 2009. Pozwana, kwestionując roszczenie co do zasady, nie kwestionowała kwot z tego tytułu wskazanych przez powódkę co do ich wysokości. Różnica pomiędzy opłatami, które pozwana winna była uiścić na rzecz powódki, a opłatami które dokonała wyniosła 40.186,33 złotych. Powódka niewłaściwie wskazała początkowe daty wymagalności odsetek od kwot: 2.498,60 złotych, wynikającej z faktury Vat o nr (...), żądając ustawowych odsetek od dnia 1 listopada 2010 roku, gdy termin zapłaty w fakturze określono na 30 listopada 2010 roku; 3.431,69 złotych, wynikającej z faktury Vat o nr (...), żądając ustawowych odsetek od dnia 1 maja 2011 roku, gdy termin zapłaty w fakturze określono na 5 maja 2011 roku; 1.493,81 złotych, wynikającej z faktury Vat o nr (...), żądając ustawowych odsetek od dnia 1 czerwca 2011 roku, gdy termin zapłaty w fakturze określono na 3 czerwca 2011 roku; 660,04 złotych, wynikającej z faktury Vat o nr (...), żądając ustawowych odsetek od dnia 1 lipca 2011 roku, gdy termin zapłaty w fakturze określono na 3 lipca 2011 roku; 491,06 złotych, wynikającej z faktury Vat o nr (...), żądając ustawowych odsetek od dnia 1 sierpnia 2011 roku, gdy termin zapłaty w fakturze określono na 3 sierpnia 2011 roku; 479,79 złotych, wynikającej z faktury Vat o nr (...), żądając ustawowych odsetek od dnia 1 września 2011 roku, gdy termin zapłaty w fakturze określono na 8 września 2011 roku. Zasądzone odsetki uwzględniają te terminy wymagalności kwot z wymienionych faktur, a więc ich data początkowa została wskazana w datach od następnego dnia w stosunku do tych terminów.

Trzeba stwierdzić, że część z roszczeń powódki w zakresie dochodzonych należności, a w szczególności wynikających z faktur VAT o numerach (...) uległa przedawnieniu (art. 554 k.c.). Pozwana, co Sąd przeoczył w chwili wydawania wyroku, przedstawiła zarzut przedawnienia w pierwszym piśmie, czego nie zmienia to, że w toku procesu, aż do zamknięcia rozprawy na ten zarzut się nie powoływała. W niniejszej sprawie uwaga stron i Sądu koncentrowała się na skomplikowanym zagadnieniu interpretacji umowy pomiędzy stronami, zarówno w warstwie językowej, jak i systematyki umowy, porównania jej treści z treścią innych umów zawieranych przez powódkę, jako sprzedawcę ciepła. Świadczą o tym protokoły rozpraw.

Zgodnie z art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych sąd z urzędu zwraca stronie połowę uiszczonej opłaty od pisma cofniętego przed rozpoczęciem posiedzenia, na które sprawa została skierowana. W niniejszej sprawie powódka cofnęła roszczenie co do kwoty 49.832,54 złotych, należało więc zarządzić zwrot połowy opłaty od cofniętej części powództwa w kwocie 1.646 złotych.

Powódka cofnęła powództwo, co do kwoty 49.832,54 złotych, z uwagi na fakt, że pozwana zapłaciła tę kwotę przed wytoczeniem powództwa. Pozwana nie dała powódce powodu do wszczęcia przeciwko niej postępowania o tę kwotę. Zgodnie z art. 203 § 2 k.p.c. pozew cofnięty nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa. Na żądanie pozwanego powód zwraca mu koszty, jeżeli sąd już przedtem nie orzekł prawomocnie o obowiązku ich uiszczenia przez pozwanego. Pozwany traktowany jest jako wygrywający proces, dlatego należy mu się zwrot kosztów procesu, o ile złoży wniosek. W niniejszej sprawie pozwana złożyła wniosek o zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów procesu w odpowiedzi na pozew. Z uwagi na to, że żądanie pozwu dotyczyło kwoty 90.190 złotych, a na rzecz powódki zasądzono kwotę 40.186,33 złote, przyjąć należy, że powódka wygrała proces w około 45 %. Określając

w związku z tym zasady ponoszenia kosztów procesu zgodnie z regułą wynikającą z art. 98 § 1 k.p.c. i stosując regułę ich stosunkowego rozdzielenia na podstawie art. 100 k.p.c., szczegółowe wyliczenie kosztów pozostawiono referendarzowi sądowemu, na podstawie art. 108 § 1 k.p.c.